

Governance Code Cultuur

voor goed bestuur en toezicht in culturele organisaties

De Bibliotheek Gelderland Zuid werkt volgens de Governance Code Cultuur 2019 van Cultuur+Ondernemen. In de Code staan acht principes beschreven voor goed bestuur en toezicht in culturele organisaties, aangevuld met aanbevelingen voor de dagelijkse praktijk.

Raad van Toezicht-model

De Bibliotheek Gelderland Zuid kent een Raad van Toezicht-model. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het beleid, de uitvoering en de verantwoording. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in een directiereglement. De Raad van Toezicht (RvT) zorgt voor het toezicht. Vooraf beoordeelt hij de plannen (missie, strategie, beleidsplan en begroting) en besluiten die van grote invloed zijn op de continuïteit van de organisatie. Achteraf controleert hij de realisatie van beleid en begroting en het functioneren van het bestuur en de organisatie. De taken, verantwoordelijkheden en werkwijze van de RvT zijn vastgelegd in een RvT-reglement. Een externe accountant zorgt voor de onafhankelijke controle van de jaarrekening, waarvoor een goedkeurende verklaring moet worden verkregen. De auditcommissie, bestaande uit een afvaardiging van de RvT, heeft voorafgaand aan de besluitvorming over de jaarrekening een gesprek met zowel de directeur-bestuurder als de externe accountant, opdat beoordeeld kan worden of de opstelling van de jaarrekening in overeenstemming is met de daarvoor geldende normen. In de vergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld wordt de accountant gevraagd om een nadere toelichting te geven en aanvullende vragen van de leden van de RvT te beantwoorden over de (getrouwheid van de) jaarrekening.

De keuze voor dit bestuursmodel wordt vierjaarlijks beoordeeld. De RvT heeft, mede gelet op de evaluatie van het bestuursmodel in 2018, in 2021 geen aanleiding gezien om het bestuursmodel van de organisatie ter discussie te stellen.

Onderwerpen 2021

De agenda van de vergadering wordt bepaald door de voorzitter van de RvT in overleg met de directeur-bestuurder. De RvT bepaalt aan welke eisen de periodieke rapportages van de directeur-bestuurder moeten voldoen. De directeur-bestuurder rapporteert standaard over de volgende onderwerpen: niet-financiële (half)jaarcijfers, ziekteverzuim, organisatieontwikkelingen, scholing personeel en de financiële (half)jaarcijfers inclusief liquiditeitsprognose. In 2021 zijn er vijf formele vergaderingen met de RvT en de directeur-bestuurder geweest. Onderwerpen die (onder meer) aan de orde kwamen:

- beleidsstrategie en doorontwikkeling van de organisatie
- risicomanagement & -analyse
- jaarrekening 2020 (in aanwezigheid van de accountant)
- begroting 2022 en meerjarenbegroting 2021-2024
- samenstelling/vacatures Raad van Toezicht
- managementinformatie
- strategische ontwikkelingen in gemeenten in het werkgebied van de Bibliotheek Gelderland Zuid
- werkgeverschap directeur-bestuurder
- het rooster van aftreden van de leden van de RvT

Het jaar 2021 werd getekend door de gevolgen en maatregelen in verband met de coronacrisis, die ook op de Bibliotheek Gelderland Zuid een enorme impact hadden. Zowel op werknemers als op klanten en de bedrijfsvoering. Maar ook de financiële gevolgen van de coronacrisis waren groot. De RvT is zowel tijdens de vergaderingen van de RvT, als daarbuiten, regelmatig op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rondom deze crisis. De RvT heeft geconstateerd dat de organisatie telkens (en snel) in staat is geweest om zich aan te passen aan de voortdurende veranderingen in de maatregelen.

Het jaargesprek van de remuneratie-commissie van de RvT met de directeur-bestuurder omtrent zijn functioneren en ontwikkeling heeft plaatsgevonden in januari 2021. Voorafgaand hieraan is input gevraagd vanuit de organisatie (waaronder informatie van de ondernemingsraad), alsmede vanuit externe partijen (subsidiënten en partners). De uitkomst van het jaargesprek is besproken in de februarivergadering 2021 van de RvT. De RvT is van oordeel dat de directeur-bestuurder in 2021 aan de verwachtingen heeft voldaan en een goede invulling geeft aan zijn rol.

In de vergadering van de RvT van 7 april 2021 zijn op basis van de operationele risicoanalyse strategische risico's besproken. In dit kader kwamen tevens de te agenderen punten uit het accountantsverslag aan de orde. De directeur-bestuurder heeft de RvT in het lopend jaar regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken van drie samengestelde strategische risico's. In de novembervergadering van de RvT zijn zij geëvalueerd. Tevens waren de risico's blijvend onderwerp van gesprek in het strategisch overleg en het overleg met de financial controller.

De RvT ziet tweemaal per jaar de ondernemingsraad. Naar het oordeel van de RvT zijn de gesprekken in 2021 met de ondernemingsraad in goede sfeer en naar tevredenheid verlopen. De RvT constateert dat de werkverhouding tussen de directeur-bestuurder en de OR goed is. De verhoudingen tussen de leden van de RvT en de ondernemingsraad zijn zodanig goed, dat zij elkaar ook buiten een geplande ontmoeting om weten te vinden.

De RvT streeft een evenwichtige samenstelling na, enerzijds qua diversiteit, anderzijds naar voor de bibliotheek relevante expertisegebieden: juridisch, financieel, cultureel, personeelszaken en lokale overheden. Dit is vastgelegd in de Statuten en het Reglement Raad van Toezicht. Voorafgaand aan sollicitatieprocedures worden voor vacatures specifieke functieprofielen opgesteld. Vanwege het aflopen van de tweede benoemingsperiode van de heer mr. K.W.A. Wools in mei 2022 is in het najaar een profiel samengesteld voor een nieuw lid van de RvT. Gezien de samenstelling van de RvT is de

Raad op zoek naar iemand met een juridisch-bestuurlijke invalshoek. Daarnaast draagt het nieuwe lid nadrukkelijk bij aan een inclusieve en diverse samenstelling. Eind november is besloten de opdracht voor deze werving uit te zetten bij Colourful People, een landelijk opererend executive search, training- en adviesbureau.

In de februarivergadering is mevrouw M.J.A.W. Hendriks met ingang van 3 januari 2021 opnieuw voor een periode van vier jaar benoemd tot lid van de RvT.

In het kader van de zelfevaluatie omtrent het functioneren van de RvT heeft in juli een overleg plaatsgevonden onder externe begeleiding. Ook de directeur-bestuurder sloot bij een onderdeel aan. Voorafgaand aan de zelfevaluatie bezocht de RvT enkele onderdelen van de Bibliotheek Gelderland Zuid. De dag werd afgesloten met een kennismaking voor nieuwe leden van de RvT en leden van de staf van de bibliotheek.

Alle leden ontvangen een vast bedrag per jaar dat is gebaseerd op de maximale fiscale vrijwilligersbijdrage, zoals die gold in 2021 en is aldus vastgesteld op een bedrag van € 1.700,- per jaar. De voorzitter ontvangt 1,5 maal dat bedrag. De bezoldiging van de leden van de Raad is onafhankelijk van het aantal vergadermomenten. De directeur-bestuurder wordt bezoldigd conform schaal 17 CAO gemeenteambtenaren.

Onderwerpen governance 2021 RvT op een rijtje

Elke vergadering besteedt de RvT als apart agendapunt aandacht aan governance, waarbij expliciet stilgestaan wordt bij de vraag welke onderwerpen van de agenda bij uitstek 'governance-onderwerpen' zijn en of de RvT conform de 'governance-verplichtingen en -verwachtingen' heeft gehandeld. Deze specifieke aandacht voor het onderwerp, draagt bij aan het bewustzijn van ieder lid van de RvT over de eigen rol, de taakopvatting van de RvT en de plichten die governance met zich brengt. De organisatie verantwoordt jaarlijks met betrekking tot compliance aan de acht principes van de code. Hiervoor geldt 'pas toe én leg uit', terwijl voor de diverse aanbevelingen per principe geldt 'pas toe óf leg uit'. De RvT stelt zichzelf en de organisatie tot doel op zowel de principes als de aanbevelingen uit te gaan van 'pas toe én leg uit'. Begin 2021 heeft de RvT en de organisatie zichzelf langs deze meetlat gelegd en hierover schriftelijk verantwoording afgelegd. Dit stuk is in de aprilvergadering vastgesteld en gepubliceerd op de website van de bibliotheek onder Beleid. Het wordt ook toegevoegd aan het jaarverslag ter uitvoering van principe twee, aanbeveling drie.

Onderstaand wordt een kort overzicht gegeven van de specifieke 'governance-onderwerpen' die de RvT in zijn vergaderingen in 2021 heeft besproken:

Februari:

- Herbenoeming mevrouw M.J.A.W. Hendriks
- Governance 2020
- Evaluatie bestuur

April:

- Goedkeuring jaarrekening 2020
- Risicoanalyse/risicomanagement
- Evaluatie controlesysteem/externe accountant
- Vaststelling compliance Governance Code Cultuur
- Vaststelling directiereglement en reglement RvT
- Nevenfunctie directeur-bestuurder
- Vaststelling bezoldiging RvT 2021 (€ 1.700,-)

Mei

- Goedkeuring begroting 2022
- Instemming wijziging afschrijvingstermijn inventaris
- Voorbereiding zelfevaluatie (vaststelling proces en inhoud)

September:

- Halfjaarcijfers 2021
- Meerjarenbegroting en beleidsmatige verdieping
- Procedure begroting
- Jaargesprek directeur-bestuurder
- Nevenfunctie lid RvT
- Rooster van aftreden en procedure opvolging

November:

- Risicoanalyse/risicomanagement
- Zelfevaluatie RvT
- Vaststelling profiel nieuw lid RvT
- Vaststelling bezoldiging RvT 2022 (op voorhand op € 1.800,-)

Leden van de Raad van Toezicht in 2021

De heer drs. B.G. Jeene (1955), voorzitter

Beroep:

- gepensioneerd

Nevenfuncties:

- voorzitter Raad van Commissarissen Mooiland;
- lid Raad van Commissarissen (voorzitter Auditcommissie) Tomingroep;
- lid Raad van Toezicht (voorzitter Auditcommissie) Siza;
- bestuurslid (penningmeester) Stichting (Vrienden van) Het Dorp

Eerste benoemingsdatum: 12 november 2020

Lopende benoemingstermijn: t/m januari 2025 (herbenoemd per 3 januari 2021)

Mevrouw drs. M.J.A.W. Hendriks (1951), lid

Beroep:

- gepensioneerd

Nevenfunctie:

- coördinator van Sociale coöperatie PLU024;
- bestuurslid Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe

Eerste benoemingsdatum: 3 januari 2017

Lopende benoemingstermijn: t/m januari 2025 (herbenoemd per 3 januari 2021)

De heer V.J.G.M. van den Hurk MSc (1960), lid

Beroep:

- MOD-CFO/plv. directeur-bestuurder ZANOB BV (tot 1 juli 2020)
- manager Jeroen Bosch Ziekenhuis (vanaf 1 juli 2020)
- directeur Van den Hurk Bruisten BV

Nevenfunctie:

- bestuurslid Parochiële Caritas Instelling;
- lid adviesraad Concordant;

Eerste benoemingsdatum: 14 november 2019

Lopende benoemingstermijn: t/m november 2023

Mevrouw dr. W.M.J. Wentink (1965), lid

Beroep:

- manager Nederlands & Communicatie bij Radboud in'to Languages, Radboud Universiteit in Nijmegen

Nevenfunctie:

- lid Raad van Toezicht Onderwijsgroep Punt Speciaal;
- bestuurslid koor Ex Falso in Nijmegen

Eerste benoemingsdatum: 6 februari 2020

Lopende benoemingstermijn: t/m februari 2024

De heer mr. K.W.A. Wools (1978), lid / vicevoorzitter

Beroep:

- advocaat en partner bij Wools Bloemen van Schaijk Advocaten in Elst

Nevenfuncties:

- bestuurslid Stichting Beheer Derdengelden Wools Bloemen van Schaijk Advocaten;
- lid en voorzitter gemeentelijke RegenboogRaad Nijmegen;
- lid (en vicevoorzitter) Raad van Commissarissen Onder de Bomen B.V.

Eerste benoemingsdatum: 1 mei 2014

Lopende benoemingstermijn: t/m mei 2022 (herbenoemd per 1 mei 2018)

Het bestuur/de directie van de Bibliotheek Gelderland Zuid

De heer drs. B. Hogemans (1978)

directeur-bestuurder, 21 augustus 2017 - heden

Nevenfuncties:

- voorzitter Stichting Literaire Activiteiten Nijmegen (SLAN);
- bestuurslid Stichting Culturele Evenementen Nijmegen (St. CEN, uitvoering in Cultuur Netwerk Nijmegen (CNN);

- bestuurslid Stichting Huis voor de Binnenstad;
- bestuurslid Samenwerkende Gelderse Bibliotheken;
- lid algemeen bestuur Vereniging Openbare Bibliotheken